

Kinesiska fólkaveldið fær nýggja stjórnarskipan

Nýggja stjórnarskipanin skal avloysa gomlu stjórnarskipanina frá 1954. Eygleiðarar í Peking halda, at Teng-Hsiao hevur góðar møguleikar at gerast formaður í kinesiska kommunistaflokkinum eftir Mao Tse-tung.

Almenna kinesiska tíðindastovan boðaði seinasta friggjadag frá, at centralstjórnin innan kinesiska kommunistaflokkin helt fund á hægsta stigi í tíðarskeiðinum frá 8. til 10. januar í ár. Endamálið við fundinum var at fyrireika eina samankallan av fólka-kongressini, at endurskoða grundlógina og at broyta samansetingina av kinesisku stjórnini, upplýsir almenna kinesiska tíðindastovan Hsinhua.

A fundinum í sentral stjórnini var Teng Hsiao-ping valdur til næstformann í kommunistaflokkinum. Hann hevur higartil verið varaformansráðharri.

Hetta er onnur ferðin síðani 10. floksfundurin í august 1973 var hildin, at central-stjórnin heldur fund á hægsta stigi.

Sambært Hsinhua tíðindastovuna tingaðust centralstjórnarlimirnir um arbeiði til at fyrireika eina fjórðu fólka-kongress. Eisini var samtykt at gera útkast til kjak um eina nýggja stjórnarskipan.

Onki nevnt um Mao

Tíðindastovan Hsinhua nevndi onki um, at Mao Tse-tung var við á fundinum í centralstjórnini.

Fundurin var ivaleyst ein sigur fyri Teng Hsiao-ping, sum í 1966 hvarv úr stjórnar og floksleiðsluni, eftir at hava verið skýrður vagnar av teimum, sum vildu slætta veg fyri kapitalismuni.

Hin fyrri, sum skirdur var hetta sama, var stjórnarforsetin Liu Chao-shi, sum ongin hevur høyrð nakað til síðani.

Teng kom aftur upp í stjórnarvaldið í 1973 og hevur havt stóran lut í stjórnararbeiðnum síðan Chou En-lai gjørdist sjúkur.

Diplomatar í Peking hava varnast, at Chou En-lai er bráðliga farin at visa seg fram alment, eftir at hann ikki hevur vist seg, síðan danski forsætisráðharrin Poul Hartling vitjaði í Kina í Heyst.

Chou ligið á sjúkrahúsi

Chou En-Lai er júst vorðin útskrivaður av sjúkrahúsi, har hann varð innlagdur í juli fyrri hjartasjúku. Fyri fáum dögum síðani hevði hann samráðing við vesturtýska kristiliga-sosiála leiðaran Franz-Jofes Strauss og japanskar sendimenn.

Arbeiðir til langt út á náttina

Úr Peking verður annars sagt, at Chou arbeiðir til langt út á náttina, eins og hann gjørdi áður.

Hin nýggja grundlógin, sum verður fyrireikað av kinesisku leiðarunum, skal avloysa stjórnarskipanina frá 1954. Eitt útkast til nýggja stjórnarskipan hevur fyrr verið gjørt, men varð vrakað, vegna tess at tankarnir hjá fyrrverandi kinesiska verjumálaráðharranum Lin Piao komu alt ov sjónliga fram, og var hetta tikið sum uppreistur móti Mao formanni.

Teng var fyrst skúgvður til viks. Nú er hann aftur komin upp í kinesiska stjórnararbeiðið og hevur góðar møguleikar at gerast formaður í kinesiska kommunistaflokkinum eftir Mao Tse Tung

Ósemja í portugisisku stjórnini

Javnaðarmenninir vilja hava frælsi til at skipa teirra egna landsfelagsskap av arbeiðsmonnum

Portugisiska stjórnin stendur spjodd í spurninginum um, hvussu fakfelagini í landinum skulu byggjast upp.

Javnaðarmenninir undir leiðslu av uttanríkisráðharranum, Mario Soares, hava hótt við at spreingja stjórnina, um hernaðurin og kommunistarnir framvegis halda fast við, at allir portugisiskir arbeiðsmenn skulu limast inn í Intersindical, sum er ein landsfelagsskapur av arbeiðsmonnum, og sum varð stovnaður undir Salazar-stýrinum.

Frælsi

Sosialistarnir krevja frælsi til at skipa teirra egna landsfelagsskap, meðan kommunistarnir vilja halda upp á Intersindical.

Spurningurin varð viðgjørdur á einum stjórnarfundinum í farnu viku. Á einum mótmælislundi frammanundan segði Soares, at vinstravongurin í Portugal er raktur av einari kreppu, men at han ikki er spjaddur.

Salgado Zenha, løgmálaráðharri, sum eisini er úr javnaðar-

flokkinum, segði í einari roðu á sama fundinum, at tann demokratiska framtíðin stendur upp á spæl.

Portugal fer at verða hart rakt, um kommunistarnir ikki ganga eitt sindur varligari um hurðarnar, segði Soares í roðu síni til teir meiri enn 20.000 mótmælismenninar.

Ósemjan á vinstravonginum er komin í bert tveir mánaðir frammanundan tí fyrsta fria valinum í søgu Portugals.

stubbar uttaneftir

Miseydnad álop á israelskt flogfar

Franska politiið helt mánamorgunin, at yvirgangs-menninir í Orly-floghavnini høvdu ikki triggjar, men seks giðslar. Við at seta mikrofonir á veggina, har giðslarnir og terroristarnir hildu til, hevði politiið høyrð røddirnar á einari kvinnu og einum barni, einum eldri manni og tveimum yngri monnum, umframt røddirnar á yvirgangsmonnum. Um talan var um tveir ella triggjar yvirgangsmenn, var ikki greitt tá. Hildið varð, at ein av yvirgangsmonnum varð særður. Yvirgangsmenninir tóku nakrar giðslar eftir at hava gjørt eitt miseydnad álop á eitt israelskt ferðaflogfar. Eini 20 fólk í floghavnini vórðu særð, 8 av teimum álvarsliga. Yvirgangsmenninir søgdu mánamorgunin, at teir fóru at tingast við fronsku myndugleikarnar. Einasta kravið, sum teir tá høvdu sett fram, var, at teir vildu hava fritt at fara við einum flogfari til Miðeystur. Teir søgdu seg vera limir í tí partisanbólkinum, sum fyri góðari viku síðani skjeyt rakettir eftir einum israelskum ferðaflogfari í Orly-floghavnini uttan fyri Paris. Partisanfelagsskapurin, PLO, hevur hvassliga funnist at atsóknini og sigur hetta at vera ein brotsgerð móti áhugamálunum hjá palestinarunum og vinarlagnum mótevnis Fraklandi.

Politiið í floghavnini segði mánamorgunin, at giðslarnir eftir umstøðunum høvdu tað gott, men at teir einki høvdu fingið at etið í meiri enn 12 tímar, eftir at yvirgangsmenninir høvdu havnað einum tilboði um mat. Um náttina varð skotið eftir politimonnum, men eingin varð raktur.

Í Egyptalandi hava bløð skrivað, at hendingin í floghavnini kann fara at skaða viðurskiptini imillum Frakland og arabaralandini. Israel fer nú at mótmæla hjá altjóða sivila loftferðslufelagsskapinum og biðja felagsskapin um at fremja tiltøk til tess at bota um loftferðslutrygdina.

Nýggj vápnahvild

Politiska deildin innan IRA umhugsar nú, um hon skal ganga við til eina nýggja vápnahvild í Norðurirlandi. IRA-keldur í Dublin siga, at tað eru góðir møguleikar fyri einari vápnahvild.

Óváttað tíðindi siga, at bretska stjórnin fer at lata 100 IRA-menn leysar, um leiðslan gongur við til óavmarkaða vápnahvild. Tað var Harold Wilson, forsætisráðharri, sum tók stig til fundin millum IRA og bretska stjórnarumboðsmenn sunnudagin.

Skutu eftir verkfallsfólki

Spanska lögreglan skeyt við skorpum seinasta mánadag eftir verkfallsmonnum í Barcelona, eftir at verkfalls-menninir høvdu grýtt grót eftir einum lögreglubili. Undir skotbardaganum bleiv ein arbeiðsmaður særður. Verkfallið í Barcelona hevur vart í eina góða viku.

Smáir møguleikar fyri semju

Mánadagin høvdu javnaðarflokkurin undir leiðslu av Anker Jørgensen og vinstraflokkurin undir leiðslu av Poul Hartling, forsætisráðharra, fund um viðurskiptini eftir fólkatingsvalið í Danmark. Undan fundinum hildu eygleiðarar í Keypmannahavn smáar møguleikar vera fyri einum stjórnarsamarbeiði imillum stjórnarflokkin og javnaðarflokkin.

Aðalnevndin í radikala flokkinum hevur heitt á javnaðarflokkin og vinstraflokkin um at skipa stjórn. Teir radikalu eru hugaðir at luttaka í einari tilikari stjórn.

Skjóting í Argentina

Ein politimaður varð dripin og ein annar særður undir einum skotbardaga millum politiið og býarpartisanar í Buenos Aires Friggjadagin, siga myndugleikarnir í argentínska høvuðsstaðnum. Skotbardagin byrjaði, tá politiið skuldi handtaka ein mann, sum býtti flogseðlar út.

Avtaka gullprisin

Teir 126 limirnir í altjóða valutagrunninum, IMF, hava samtykt at avtaka almenna gullprisin. Samtyktin er lið í arbeiðinum fyri at minka um ávirkanina, sum gullið hevur á altjóða valutaskipanina.

Fátækdømi

Felagsmarknaðurin fer næstu tvey árin at brúka 40 mill. kr. fyri at kanna eftir, hvørji tiltøk kunnu setast í verk í móti fátækdøminum í Europa.

Fleiri verða arbeiðsleys

Livikostnaðurin hækkar alamt, og fleiri verða arbeiðsleys, verður sagt í einum boðum frá felagsmarknaðarnevndini í Bruxelles. Ídnaðarframleiðslan í teimum nýggju limalondunum fellur alsamt, verður sagt. Samstundis siga keldur í Svøríki, at 100.000 fólk fleiri hava fingið arbeiði har samanborið við sama tíðarskeið í fjør.